

Aan het kabinet
p/a minister-president Rutte
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Ede, 22 maart 2023
Betreft: dringend verzoek: steun bio bij piekbelastersaanpak

Geachte heer Rutte,

Biologische boeren maken zich ernstig zorgen over de door het kabinet aangekondigde piekbelastersaanpak, die u in april wilt openstellen.

Biologische boeren, omschakelaars naar bio en andere groenboeren gebruiken geen kunstmest, geen chemische middelen en veelal minder krachtvoer. Inherent hieraan is dat zij daarmee bijdragen aan de realisering van de ambities voor natuur, stikstof, water en klimaat, zoals die in het Nationaal Plan Landelijk Gebied beschreven zijn. Het kabinet streeft een inhaalslag van deze vorm van landbouw na met bijna een verviervoudiging van het Nederlandse biologische landbouwareaal in de komende 7 jaar, naar 15%. Dat is een forse ambitie, die aansluit bij de Europese ambitie van 25% biologische areaal in 2030 met het oog op de problemen rondom biodiversiteit, klimaat en waterkwaliteit. Volgens het rijksbeleid moet dit doel ook in het gebiedsgerichte beleid opgenomen worden.¹

Landbouw zonder chemie en kunstmest is goed voor het natuurherstel in N2000 gebieden, alleen al vanwege de lagere milieubelasting van de omgeving. In veel gevallen komt daar nog een actieve rol in het natuur- en landschapsbeheer bij. Nu al ligt circa 50% van de wettelijk geborgde SKAL gecertificeerde biologische bedrijven rondom Natura 2000 gebieden.

Door in eerste instantie eenzijdig in te zetten op het wegwerken van de zogenaamde piekbelasters, ook als zij al biologisch of anderszins milieuvriendelijk werken, wordt de door het kabinet beoogde brede aanpak juist grondig verstoord². Het kan immers leiden tot het stoppen van bedrijven die al werken volgens de gewenste duurzame brede aanpak.

¹ Het Actieplan 'Groei van biologische productie en consumptie' (LNV dec 2022): "Biologische landbouw biedt een lange termijnperspectief voor een toekomstbestendige landbouw. Het draagt bij aan de opgaven op het gebied van stikstof, klimaat, water en natuur. In overleg met provincies wordt biologische landbouw gestimuleerd en opgenomen in de gebiedsplannen in 2023."

² Uit de brief van de minister voor Natuur en Stikstof van 10-2-23: "Het is goed om te benadrukken dat de piekbelastersaanpak bedoeld is om op korte termijn een forse reductie te realiseren in de stikstofuitstoot en -neerslag, maar niet in de plaats komt van de brede aanpak op het gebied van natuur, klimaat en water of het legalisatieprogramma PAS-melders."

Ook de Tweede Kamer sprak zich duidelijk uit voor het ondersteunen van de koplopers³.

Een veel groter aandeel van dergelijke bedrijven in de Nederlands landbouw zou juist leiden tot een drastische reductie van de stikstofemissies, de mestproductie en het gebruik van chemische middelen. Door dieren biologisch te houden kunnen bedrijven in principe op eenzelfde oppervlak met (veel) minder dieren volstaan dan een gangbaar bedrijf, en toch voldoende inkomen halen. Door bio bedrijven te steunen en te stimuleren, samen met het stimuleren van de vraag naar bioproducten, wordt ook de gewenste transitie naar minder dieren per hectare bevorderd, zonder dat dit ten koste gaat van boerenbedrijven.

In de brief van de minister voor Natuur en Stikstof van 10 februari over de piekbelastersaanpak wordt nergens aangegeven dat deze bedrijven anders behandeld worden. Dat er bedrijven zijn die al duurzaam werken, wordt niet benoemd.

Wij vrezen dat daardoor zeker 25% van de biologische bedrijven in hun voortbestaan bedreigd wordt. Deze bedrijven dreigen te moeten stoppen vanwege de grote rol die het Aerius rekenmodel in een piekbelastersaanpak speelt, waarbij het model niet erkent dat bioboeren minder dieren per hectare houden en er andere landbouwpraktijken op na houden, laat staan dat het model rekening houdt met een overheidsdoelstelling van 15% biologisch areaal.

Ook een relatief kleine (berekende!) emissie vlakbij een kwetsbaar natuurtype, kan in het huidige model al leiden tot aanwijzing als 'piekbelaster'.

Hier dreigt dus inconsistent overheidsbeleid. Als het model niet wordt aangepast, financiert het transitiefonds mogelijk eerst de uitkoop van deze bedrijven en zal de provincie later op basis van het gebiedsprogramma vanuit datzelfde fonds middelen inzetten voor stimulering van deze bedrijven in de omgeving van de Natura 2000 gebieden. Dit is verspilling van overheidsmiddelen en tast de geloofwaardigheid van de overheid aan.

Uitkopen van bioboeren zal ook grote twijfel zaaien bij de consument terwijl groei in de afzet juist cruciaal is voor de verdere groei van bio. En banken zijn door alle onduidelijkheid nu al zeer terughoudend in kredietverstrekking aan biobedrijven of potentiële omschakelaars nabij Natura 2000 gebieden. Zo haalt de overheid haar eigen beleidsdoelen onderuit.

Wij vragen het kabinet daarom dringend om in de piekbelastersaanpak naast de vier sporen innoveren, stoppen, verplaatsen en omschakelen naar niet-veehouderij, een vijfde spoor in te richten waarbij de biologische bedrijfsvoering erkend wordt en de continuïteit van deze bedrijven gewaarborgd en versterkt wordt.

³ Motie 33 576 nr. 290 (23 juni 2022) Tjeerd de Groot, Van Campen en Grinwis. Deze motie verzoekt de regering koplopers in kringlooplandbouw, zoals biologische en natuurinclusieve kringloopboeren, te ondersteunen om hun bedrijf zo veel mogelijk voort te zetten binnen de gebiedsgerichte aanpak.

Motie 34 682 nr. 148 (23 februari 2023) Thijssen en Bromet. Deze motie verzoekt de regering om te onderzoeken hoe kan worden voorkomen dat voorlopers, zoals biologische en natuurinclusieve bedrijven, moeten worden beëindigd.

Dit vijfde spoor zal bestaande en omschakelende biobedrijven - alsook andere bewezen duurzaam werkende boeren - actief dienen te ondersteunen, niet alleen vanwege de overheidsdoelstelling voor de groei van het biologisch areaal, maar ook omdat zij een belangrijke bijdrage leveren aan de 'brede aanpak' voor de opgaven voor stikstof, natuur, klimaat, water en dierenwelzijn.

Een helder signaal vanuit het kabinet naar alle betrokkenen, dat bestaande biologische bedrijven en andere bewezen vormen van duurzame landbouw (zonder chemie en kunstmest) met concreet beleid gesteund worden, is nu dringend nodig.

We dragen graag bij met onze kennis en ervaring om dit beleid op korte termijn vorm te geven.

Met vriendelijke groet,

Pipie Smits van Oyen
Voorzitter Biohuis

Met ondersteuning van de andere partijen vanuit het GroenBoerenPlan:

Bregje Hamelynck	Federatie Agro-ecologische Boeren
Geert van der Veer	Herenboeren
Ruud Zanders	Caring Farmers
Bert van Ruitenbeek	Stichting Demeter

c.c.
Minister van der Wal
Minister Adema
Tweede Kamer der Staten-Generaal

Biohuis - vereniging van biologische boeren en tuinders
www.biohuis.org – info@biohuis.org
Postadres: p/a Bionext, HNK Ede Horapark, Bennekomseweg 43, 6717 LL Ede